

УРОК ПО ПЛЕТЕНЕ

Ростислава ПАНКОВА-КАРАДЖОВА¹⁾

Abstract. This is a non-fiction story about a grandmother teaching her six-year-old granddaughter how to knit. The child helps to wind the yarn into a ball and then patiently follows her granny's instructions, making stitch after stitch. The little girl's work is often uneven and is gently corrected. However, the small piece the child had knitted is used to patch up a tear in her grandfather's woolen glove. The lesson in knitting is transformed into a lesson in appreciation of one's work, no matter how small and insignificant it may seem. The narrative is permeated with the love between the grandmother and the child, who is the writer of the story.

Keywords: short story, childhood, rural life

Баба остави иглите за плетене на стола и сложи кълбото шарена прежда отгоре. Но като видя, че то щеше се търкулне, бързо го прониза с иглите и каза:

- А тека, да не бегаш да ми разплиташ чорапа! Йордане, спиш ли?

Един поглед към леглото на дядо беше достатъчен да си отговори на въпроса. След това се надигна и сложи ново парче дърво в кюмбето. Веселите пламъци огряха лицето ѝ, смегчиха се в белия овал на косите ѝ, и набързо размениха топли искрици със светлите пръски в зелените ѝ очи.

Малкият пън потъна в огненото гърло. Ято искри любопитно надникна в стаята и изчезна, затворено зад малката желязна вратичка на кюмбето. Само едно пламъче промъкна светлинката си през дупчицата на горната плоча, отрази се в тавана и остана да танцува безмълвно в уюта на зимната вечер.

Седнала на пода, аз строях геран от празни кочани кукуруз. Два направо, два напъряко, и после пак. Овалните ръждиви стебла стояха мирни, балансирани незнайно от какво. Е, все пак някое се търкулваше като кълбото на баба и аз го гонех, бързо, да не се мушне под кюмбето, защото от там връщане нямаше – щеше да стане на подпалки за огъня на другия ден.

Баба си взе плетката отново. Иглите ритмично почукваха и тънкият им метален гласец се извисяваше над ниското боботене на огъня. Но това на беше обикновна плетка, смо с две куки. Имаше поне четири или пет, и те магически се въряха в ръцете ѝ, а под тях растеше новия шарен чорап за дядо. Ех, как исках и аз да мога така. Ама нали съм малка...

- Бабо, и аз искам да плета. Като теб, чорап на дядо. Каж ми как става? – Облегнах се в скута на баба и се надвесих над плетката ѝ. – Как го правиш с толкова игли? Не може ли само с две? Нали и аз мога?

- Можеш! Можеш, да те изпукам! – каза баба и ме гушна лекичко. – Ёла да подиримо игли и прежда, че да плетеш..., ама ти стой тука, да се грееш.

И като прониза пак кълбото да не бяга, стана и излезе. Чух я да се качва по дървените стъпала на втория етаж. Пламъчето на тавана продължаваше да танцува ту насам, ту натам. Стариият гардероб от спалнята горе изскърца жалостиво, чух как баба издърпва чекмеджета и ги затваря, и не след дълго тя влезе пак. Носеше гранче червена прежда и две малки куки.

- Първо тебе да навиемо гранчето. Нали знаеш как - а седни да ми държиш.

Да държа прежда, докато баба я навива на кълбо, беше едно от любимите ми занимания. Не беше лесно – трябваше да внимавам да не изтърва единия край на преждата, края на гранчето да не се заплете в средата... Нали знаете как става? Слагаш преждата и я опъваш между двете си ръце. После, когато конеца тръгне към кълбото, ръцете ти леко се движат и танцуват - като повяти от вятъра, като нежни върбови клони, залюляни от течението на реката... И като нея, конеца се изплъзва, изтича надолу, по-точно нагоре, към червеното кълбо на баба, което вече е мое.

- Ето ги и куките. Они су мънички и имаю пупчица отгоре, нали тека? Сък че ги заплетем...

Ръцете ѝ се движеха светкавично, едната кука сменяше другата и не след дълго една малка червна линийка се подаде, наедрия и провисна на куката. Ох, сега аз, мой ред е, сега и аз ще плета!

- Хвани куките. В тая рúка едната, в оная рúка да ти е преждата. Бъркаш отзад, зад примката..., текааа, хващаш преждата..., текааа, и я промушваш отпред, ... а тека. И послем - пак...

- Ама те, не стоят мирно и ми се пързаят...
- Нищо, синко, нищо, че свикнеш, мъничко по мъничко...

Прехапала език, забила поглед в куките, мушкам смело и дърпам.
Отзад, хващам и дърпам, и пак – отзад, хващам... Бримките понякога

стават, повечето изпускам, няма и помен от равните редове на баба, но аз плета! Плета! С куки! Като баба!

- Айде синко. Време е да легамо, че дедо ти откога спи... Айде, ютре пак.

- Още малко...

- Виж какъв снег е навън, утре пак че се топлимо и че си плетемо цел ден. На баба плетачката, че ми помага да изплетем на дедо новите чорапи, – усмихна се тя, прибра моята плетка заедно с нейната, и като сложи още едно дърво в кюмбето, ме гушна в леглото при нея.

На следващият ден урока по плетене продължи и така – няколко дни. Е, от време на време - за да го оправи, баба трябваше да разплете ред-два от парчето, но иначе аз си го плетях. Неравно, объркано, понякога бримката беше много тясна за двете игли в нея, понякога пък – прекалено широка, но – като чорапа на баба, който беше на привършване, моята червената ивица растеше.

Докато един ден дядо влезе и заедно с купа дърва, внесе дъха на зимния ден, полепнал по ватенката му, по каскета, че даже и по мустаците му. Остави дървата в коша до печката, и се загледа в ръцете си, като бавно свали плетените си ръкавиците.

- Амо Венке, виж как съм се надрал... Ръкавицата ми се прокинула... Дай да сложим малко рекия...

- Закачил си ю на некое дърво... Нема страшно, че те излекуваме... – засмя се тя повече на мен отколкото на дядо.

Баба отиде до магазата, донесе ракия и проми раната с памук. Няма лепенки, няма нищо.

- А как ще му оздравее раната? – питам баба и не разбирам.

- Дедо ти е голем човек, че му мине като нищо, ми я дай твоята плетка да му закърпимо ръкавицата.

- Наистина ли? За дядо?

- Ей тука че я закърпимо, и че стане като нова...

Моята плетка! На ръкавицата на дядо! Да не се одере пак, и да не му е студено! Всичката ми шест-годишна гордост, наградена с червен медал върху дядовата ръкавица.

А навън светът стихнал, затиснат от зима и сняг, блестящ от бяла чистота. Някъде там, под покривката му все още спяха кокичетата, и те – бели и чисти като обич по-искряща от сняг, по-топла от пламък, по-разбираща от реката, която все тече през върбовите клони и не спира да размотава своето кълбо.

БЕЛЕЖКИ

1. Ростислава Панкова–Караджова или Рони, както я наричат приятелите ѝ, е родена през 1965 г. в гр. Ловеч, но фамилните ѝ корени са в Белоградчишкия край. Тя е завършила музикознание и хорово дирижиране в Музикалната академия в София. От години е в странство – най-напред в Свазиленд, Южна Африка, където работи като музикален директор, диригент и учител, а сега живее със семейството си в Окланд, Нова Зеландия. Г-жа Панкова -Караджова е издала стихосбирка „Оставете ми чудото“, а в World Press поддържа страница „Помисли от Рони“. Нейното мото е: „Животът често е хубав, но през какво ли трябва да минем, за да го разберем“ (Редактор).

✉ Mrs. Rostislava Pankova-Karadjov
E-Mail: ronniepk@xtra.co.nz
<https://ronniepk.wordpress.com/>

